

als ik op p. 83 de opdracht vind om in "Mein Kampf" de bladzijden te lezen waarin Hitler zijn houding tegenover de joden bepaalt. "Tracht dan een eerlijk en genuanceerd oordeel te vellen over de jodenvervolgning tijdens Wereldoorlog II", staat er ! Kom nou heren, een beetje ernst alstublieft !

(Zie i.v.m. "Het Bittere Kruid" ook Vonk 1981:4, waar ik een ander geleidend boekje besprak).

Samengevat : als Taalspiraal een reeks wil worden die aangepast is aan het soort moedertaalonderwijs waar de VON voor staat, zal er toch nog veel in moeten veranderen. Van vernieuwende didactiek is er nog geen spoor in de bekennen.

Roger Roger

RACISME IN DE KLAS.

Racisme. Projekt rond vooroordelen over buitenlandse werknemers.

Lespakket, werkmateriaal en achtergrondteksten.

Infojeugd Nationaal (Nederkouter 11 - 9000 Gent) - 160 fr. + 18 fr. portkosten (ASLK. rek. 001-0273688-30).

Deze uitgave over racisme en vooroordelen over buitenlandse werknemers is gemaakt voor gebruik in het hoger secundair onderwijs (15-18 j.). Het projekt bevat een verslag van de lessenreeksen die tijdens de schooljaren 1980-81 en 1981-82 in een middelbare school te St. Niklaas uitgetest en op punt gesteld werden.

Bij het opzetten van het projekt ging men vooral uit van de beeldvorming en vooroordelen die bij de leerlingen zelf aanwezig zijn. De inventarisatie en het kwoteren van stellingen rond "Meningen over buitenlandse werknemers", vormen dan ook de basis voor een informatiefase waarbij de leerlingen in groep een onderzoekje opstellen naar de relevantie, de draagwijdte of enige bewijskracht voor hun geponeerde stellingen (literatuuronderzoek, interview, ...).

Enkele voorbeelden van vooroordelen/stellingen waarrond gewerkt wordt :
"zij nemen het werk af van de Belgen" ; "zij maken van de huizen die ze huren "krotten"." ; "zij willen onze taal niet leren" ; ...

Door deze projektmatige methode willen de auteurs zoveel mogelijk een eventuele konfrontatie of discussie over de waarde van de vooroordelen tussen de leerlingen en de leerkracht uit de weg gaan. Dergelijke discussies verzanden immers volgens de auteurs, snel in een vervelend "welles-nietes"-spelletje. Een systematische exploratie naar de gronden van een vooroordeel door de leerlingen zelf is vaak een veel efficiënter en belangrijker bewustwordingsproces, zeker waar het dergelijke onderwerpen betreft.

Een uitgewerkt raamschema voor een "Kortgeding over stemrecht voor gastarbeiders" vormt het vierde luik van het projekt.
Het hele lespakket wordt afgerond met een voorstelling van de verschillende subprojekten (i.c. rond een aantal vooroordelen) door de leerlingen in aanwezigheid van een deskundige.

Bedoeling van het geheel is niet de vooroordelen rond buitenlandse werknemers op te heffen, maar wel de leerlingen zo ver te krijgen dat ze hun vooroordelen in vraag kunnen en willen stellen !
Wat de uitwerking en de voorstelling van de map betreft kunnen we haast enkel lof spreken : waar nodig werden handige werkbladen voor de leerlingen ingevoegd (op wit papier) ; verder ook nog duidelijke instructiebladen voor de begeleider ; een aantal interessante, maar niet dwingende impulsen voor vakoverschrijdend te werken, een inventaris van mogelijk werkmateriaal (boeken, brochures, toneel, A.V.-materiaal, adressen, ...) ; een bundeling van een aantal artikels thematisch gerangschikt volgens een aantal mogelijke vooroordelen (cf. kwoteringsblad met vooroordelen).

Omdat er sinds het ter perse gaan van de map nog enkele interessante publikaties verschenen zetten we hieronder nog wat referentiemateriaal op een rijtje :

- Rita Bollen en Frank Moulaert : "Racisten hebben ongelijk". Kritak, Leuven, 1982. (pp. 93 - 160 fr.)
(vooroordelen worden op een rijtje gezet en becommentarieerd - niet altijd even eenvoudig, maar erg degelijk)
- Recenter cijfermateriaal vind je o.a. in de laatste nummers van het tijdschrift "Bareel" (Gallaitstraat 78, 1030 Brussel) : o.a. in de vaste rubriek "Statistiekje" (vanaf jrg. 4 nr. 14).
- Ter aanvulling van het werkblad "Meningen over buitenlandse werknemers", verwerkten de auteurs de resultaten van de kwoterings van de leerlingen (ongeveer 120).
Deze statistiek toont duidelijk aan hoe de houding van de leerlingen wijzigde in de periode van het projekt.